

УПЛИВ АНГЛІЗМІВ НА РОЗВИТОК ЛЕКСИЧНОЇ СИСТЕМИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

У статті розглянуто місце англійськомовних запозичень у розвитку лексичної системи сучасної української мови. З'ясовано, що функціонування надходжень з англійської мови має потужний вплив на лексико-семантичну систему української мови, що проявляється в розширенні її словникового обшару, процесах неологізації, семантико-стилістичних трансформаціях, зниженні продуктивності деяких питомих лексем, які вибудували парадигматичні зв'язки з новозапозиченими одиницями. Схарактеризовано нерівномірну продуктивність функціонування англійськомовних запозичень у різних дискурсах, тематичних групах і терміносистемах. Обґрунтовано використання поміркованого, урегульованого й виваженого підходу до вживання англійськомовних запозичень.

Ключові слова: запозичення, англізм, лексична система, семантична адаптація, неологізація, семантична трансформація, лінгвоекоекологія.

Pavlova I. The impact of anglicisms on the development of lexical system of the modern Ukrainian language. *The article contains the exploration of the role of English borrowings in the evolution of the contemporary Ukrainian language's lexical system. The research reveals a profound influence the functioning of English lexical borrowings exerts on the Ukrainian lexical system, which is evidenced by its word stock expansion, neologism creation, semantic and semantic-stylistic transformations, migration of certain units between active and passive vocabulary, decreased productivity of some proper Ukrainian lexemes that have formed paradigmatic relationships with newly borrowed units, etc.*

The article highlights anglicisms' crucial role in enriching the word-stock of the Ukrainian language through borrowing and neologism formation. The primary methods of neologism creation involving English etymons are exemplified (including affixation, compounding, blending, etc.).

Changes in the semantic structure of borrowed units are viewed as part of their lexical and semantic adaptation. It has been demonstrated that semantic-stylistic transformations of anglicisms can lead to the migration of certain units between common and peripheral lexicons (the latter encompasses barbarisms, slangisms, colloquialisms, jargons, terms, etc.).

The article analyzes uneven productivity of English borrowings across various discourses, thematic groups, and terminological systems. Specifically, discourses where the studied units are most prominent include internet communication, digital and computer technology, as well as mass media.

The adverse impact of anglicisms on the productivity of their proper Ukrainian equivalents is underscored. The article addresses concerns related to lexical norm violations and the linguistic ecological problem of overloading the Ukrainian language with foreign elements. Thus, it advocates a balanced, well-regulated, and justified approach to using English borrowings.

Key words: borrowing, anglicism, lexical system, semantic adaptation, neologism, semantic transformation, lingual ecology.

Вступ

Запозичення завжди були продуктивним джерелом лексичної новачії та поповнення словникового складу української мови. Динаміка впливу чужомовних надходжень на її лексичний склад є, проте, нерівномірною та має свої особливості на різних етапах розвою мови. Сучасний часовий проміжок розвитку лексичної системи української мови позначений інтенсифікацією процесів запозичення. Це пов'язано з потужним впливом інтеграції, коли «тенденція до глобалізації в рідній мові має і негативні сторони, оскільки не всі нові входження є виправданими з погляду структури української мови та її нормативних, стилістичних і культуромовних засад» (Стишов, 2012: 409). Домінантним донором лексичних надходжень під час такого процесу є саме англійська мова, що пояснюємо низкою екстралінгвальних чинників, зокрема панівним політико-економічним становищем англійськомовних країн, їхніми здобутками у сфері науки, техніки, культури, а також престижністю цієї мови тощо. Відтак, вивчення впливу англійськомовних лексичних запозичень на лексико-семантичну систему української мови нині набуває неабиякої значущості.

Запозичення з англійської та інших мов є плідною сферою дослідження для українських лінгвістів. Роль англійзмів у лексичній системі сучасної української мови висвітлюють О. С. Стишов (Стишов, 2005; Стишов, 2012), Л. М. Архипенко (Архипенко, 2005), М. В. Григоренко (Григоренко, 2014), Л. П. Кислюк (Кислюк, 2006) та ін. Особливості лексико-семантичної адаптації англійзмів на українському мовному ґрунті аналізують Л. М. Архипенко (Архипенко, 2005), І. О. Коробова (Коробова, 2017), Н. О. Попова (Попова, 2005) й інші дослідники. О. С. Дьолог (Дьолог, 2007), Т. С. Шинкар, Т. М. Левченко та Т. В. Чубань, зосібна, розглядають проблему активного функціонування англійськомовних запозичень з точки зору лінгвоекології та застерігають

від невинновданого використання цих одиниць: «Експансія англїцизмів в українській мові перших двох десятиліть ХХІ ст. створює негативну мовну ситуацію, яку вважаємо соціально небезпечною, адже вона формує лінгвоекотолічні порушення і сприяє вербальній агресії» (Шинкар, Левченко, & Чубань, 2022: 70). У колі наукових зацікавлень україністів перебувають також терміни англійського походження та деякі інші аспекти запозичень (Кислюк, 2006). Незважаючи на багатовимірне опрацювання питань функціонування англїзмів у сучасній українській мові, проблема впливу означених одиниць на її лексичну систему перебуває в полі пильної уваги лінгвістів, що й визначає актуальність пропонованої розвідки.

Метою статті є з'ясування місця англійськомовних запозичень у лексичній системі сучасної української літературної мови й особливостей впливу англїзмів на динаміку її розвитку. Повноцінна реалізація окресленої мети вимагає виконання таких завдань: 1) уточнити провідні шляхи інтегрування англійськомовних одиниць до лексичної системи української мови; 2) окреслити функційну активність англійськомовних запозичень у різних дискурсах; 3) випрацювати зважений підхід до вживання англїзмів у сучасній українській мові.

Методи дослідження

Для досягнення запланованої мети послуговувалися такими методами дослідження: *описовий* (під час вивчення лексико-семантичних груп англїзмів); *статистичний* (для аналізу рівня функційної активності окремих підгруп). Застосовано також метод *синтезу* (аби підсумувати показники статистичної добірки й запропонувати зважений підхід до застосування одиниць указанного зразка).

Виклад основного матеріалу

Лексичний рівень мови завжди найчутливіше реагує на зміни в соціумі. Глобалізаційні процеси, диджиталізація, активізація міжнародної співпраці й орієнтація українського суспільства на європейський спосіб життя впотужнюють і так значний вплив чужомовних одиниць на лексичну систему української мови. Це спостерігаємо передовсім у розширенні словникового фонду завдяки надходженню англійськомовних запозичень, утворенню неологізмів за участю англійських етимонів, трансформаціям усередині семантичної структури англїзмів, міграції запозичень між активним словником

і лексичною периферією, зміні співвідношення вживання цих одиниць та їхніх питомих еквівалентів, нерівномірній актуалізації англійців у межах різних дискурсів, терміносистем, тематичних груп тощо.

На сьогодні словниковий склад сучасної української мови активно поповнюють лексемами англійського походження. За різними підрахунками, питома вага англійців становить від 75 % до 80 % серед усіх запозичень у сучасній українській мові (Стишов, 2005: 251). Питанню лексикографічної фіксації чужомовних одиниць, зокрема й англійців, присвячено роботи таких науковців, як С. М. Морозов, Л. М. Шкарапута (Морозов, & Шкарапута, 2000), С. П. Бирик, Г. М. Сютя (Бирик, & Сютя, 2006) та ін. Інтенсифікація надходження англійськомовних лексем до сучасної української мови породжує потребу в укладанні новітніх словників англійців з урахуванням реального потенціалу цих лексем щодо функціонування в лексичній системі нашої мови.

М. В. Григоренко виокремлює шість хвиль надходження англійців до української мови: 1) XVI–XVII ст. (*флот, лорд, сер*); 2) початок XVIII ст. (*білль, бриг, рейд*); 3) 20-ті рр. XIX ст. (*фут, ярд, пенс*); 4) 20-ті рр. XX століття (*тролейбус, футбол, лейборист*); 5) 90-ті рр. XX ст. (*клин, скейт*); 6) сучасний період (*меседж, пітчинг, wow-фактор*) (Григоренко, 2014: 256–257). Порівняно з іншими історичними періодами етап сучася вирізняється “бумом запозичення”, адже швидкість та обсяг поповнення лексичної системи англійцями набагато перевищує ці показники на попередніх етапах.

Незважаючи на окреслені вище процеси, лексична система української мови повністю засвоїла лише частину сучасних одиниць. Як зазначає Л. М. Архипенко, існує три етапи асиміляції англійськомовних запозичень на лексичному рівні: початковий, поглиблений та етап повного засвоєння (Архипенко, 2005: 63). На першому етапі лексема функціонує в мові як варваризм і має виразні ознаки “чужомовності”. Семантичні характеристики можуть інколи варіюватися, породжуючи необхідність експлікованого пояснення семантики (*ей-чар, полспік, фоловер, тамбнейл*). На поглибленому етапі лексичної адаптації семантичні характеристики запозиченої одиниці стають виразними, що нівелює необхідність пояснень (*ресепшен, фастфуд, секондгенд, фотошоп*). Етап повного засвоєння характеризує поява нових семантичних трансформацій на ґрунті мови-реципієнта.

Основними типами змін семантичної структури англізмів в українській мові на завершальному етапі асиміляції є розширення / звуження семантичної структури, а також якісні трансформації денотативного чи конотативного складника значення. Слово *кілер*, наприклад, звузило в українській мові свою семантику до значення 'найманий убивця'. Натомість у англійській мові лексема *killer* означає будь-якого вбивцю або неприємну річ. Англізм *арт* розширив свою семантичну структуру завдяки метонімічному перенесенню значення: іменник *art* функціонує в мові-донорі лише як абстрактний іменник зі значенням 'мистецтво', а в українській мові він набув значення 'витвір мистецтва'. Запозичення *треш* змінило своє первинне денотативне значення 'сміття' на 'нісенітниця' або 'жахіття', хоча етимон *trash* не вживають носії англійської мови саме в такому значенні. Лексему *піар* в українських реаліях почали вживати з негативним конотативним забарвленням одночасно з нейтральним етимомом *PR*. Крім цього, на етапі повного засвоєння англізм може ставати джерелом гібридних неологізмів, що поєднують у собі як чужомовні, так і питомі елементи (онлайн-вечірка, VIP-квиток, галушка-фест).

Процеси неологізації за участю питомих та англійських етимонів можуть мати як загальнономовний, так і okazіональний характер. До загальнономовних гібридних новотворів зараховуємо *смартгодинник*, *онлайн-користувач*, *вебпосилання*, *таргет-реклама*. Прикладами okazіональних лексем англійського походження є *інста-слава*, *фейкування*, *жаболіфтинг*, *крейзі-бабця*. Серед способів утворення неологізмів на базі англійськомовних запозичень виокремлюють афіксацію (*недогуглити*, *гайпонути*, *брейкдансерка*), основоскладання (*бітломанія*, *шопоголік*, *криптомахінація*), словоскладання (*фейк-новини*, *бізнес-гра*, *зум-побачення*), телескопію (*прихватизація*, *криптенета*, *ковідіотка*) тощо.

Ще одним важливим явищем є міграція деяких запозичених одиниць між загальноновживаною лексикою та периферією, супроводжувана низкою лексико-стилістичних трансформацій. Одиниці можуть підвищувати або знижувати свій регістр, переходити з категорій лексики обмеженого вжитку (жаргонізмів, сленгізмів, колоквіалізмів, варваризмів, екзотизмів, термінів тощо) до нейтральної загальноновживаної лексики й навпаки. Найчастіше відбувається міграція лексичних одиниць від периферії до активного словника, аніж навпаки. Такі,

зокрема, англiзми, як *релiз*, *бойфренд*, *тинейджер*, *рiєлтор*, *трейдинг* належали до категорiї варваризмiв на початкових етапах лексико-семантичного засвоєння, проте зараз вони перебувають у складi активного словника. Деякi запозичення спершу функцiювали як одиницi зниженого регiстру, а потiм поступово перейшли до загальноживаної лексики, що супроводжувалося змiною відповідного стилістичного забарвлення на нейтральне, наприклад: *лейбл*, *диджей*, *скейтборд*, *геймер*, *лузер* тощо. Водночас можливим є перехiд від лексики високого регiстру, зокрема термiнiв, до активного словника. Наприклад, слова *файл*, *Інтернет*, *вебсайт* спершу функцiювали лише в складi ІТ-термiнологiї, а лексеми *дрон*, *тюнер*, *шредер* – лише в технічній термiносистемі. Із плином часу вони стали частиною українського повсякдення, що й уможливило детермiнологізацiю відповідних номінацiй.

Спостерігаємо нерiвномiрний ступiнь актуалізацiї англiзмiв у межах рiзних тематичних груп загальноживаної лексики. Загалом це пояснюємо екстралiнгвальними чинниками, зосiбна iнтенсивнiстю мовних контактiв у рiзних сферах життя суспiльства. Найбiльш актуалізованими, на наш погляд, є тематичнi групи “бiзнес” (*маркет*, *офшор*, *лiд-генератор*), “професiї та хобi” (*промоутер*, *таргетолог*, *квiлiнг*), “технiка” (*смартпилосос*, *адаптер*, *девайс*), “iнтернет” (*ChatGPT*, *блог*, *браузер*), “соцiальнi мережi” (*гейтер*, *iнфлюєнсер*, *iнста*), “мода” (*фешн*, *оверсайз*, *кiтенгiли*), “побут” (*спiнер*, *зиплок*, *блiстер*), “їжа” (*чизбургер*, *мiтболи*, *крекер*), “культура” (*трилер*, *фанфiк*, *ленд-арт*), “спорт” (*таймаут*, *бейсбол*, *тачдаун*), “туризм” (*глемпiнг*, *пентгаус*, *фан-парк*) тощо. Натомiсть тематичнi групи англiзмiв “флора”, “фауна”, “музичнi iнструменти”, “залiзничний транспорт”, “атмосфернi явища” та iн. мають вiдносно низьку продуктивнiсть щодо поповнення чужомовними запозиченнями.

Продуктивнiсть англiзмiв серед рiзних дискурсiв також є неоднорiдною. Найiнтенсивнiше англiзми функцiюють у мові сучасного iнтернет-спiлкування. Дискурс всесвiтньої мережi сповнений розлогою кiлькiстю лексем англiйського походження. Їхнє вживання в блогосфері, YouTube-дискурсі, соцiальних мережах та iнших ресурсах часто вмотивоване прагненням мовцiв привернути увагу реципiєнтiв i створити атмосферу статусностi, наприклад: *Лiто можна продовжити, якщо правильно **чилити** та пікнікувати* (Літо можна продовжити);

Бо основний метч повинен бути ваш характер, вподобання і **вайб, ком'юніті** обраного міста (За якими критеріями). Крім цього, деякі онімні й інші англізми функціують як прецедентні елементи, апелюючи до певних культурних кодів або спільного для учасників онлайн-спілкування досвіду. Яскравим прикладом цього слугують такі меми: Цей малюк із часом може запхати за пояс такого визнаного «котоме-ма», як **Grumpy cat** (Бакун, 2015).

Друге місце за продуктивністю вживання запозичень з англійської мови посідає дискурс цифрових і комп'ютерних технологій. Укажемо, що це явище послідовно спостерігаємо в усіх його різновидах, від нейтральних до найбільш периферійних – жаргонних – його виявів: *І ноутбуки, і планшети мають такі функції, як USB-порти або карти microSD...* (Ноутбук чи планшет); *Отже, ось він я – повний нуб, який не має досвіду роботи з Linux, який зміг з мінімальними зусиллями обладнати систему для майнінгу ефіру* (Як видобувають). Активне використання англійськомовних запозичень у цьому дискурсі пов'язуємо передовсім з екстралінгвальними чинниками, а саме з діяльністю таких компаній-гігантів, як Apple, Microsoft, Google та ін., які значною мірою вплинули на становлення комп'ютерної лексики.

Третє місце за частотністю використання англізмів посідає масмедійний і рекламний дискурси, що спричинено прагненням авторів до епатажності й економії мовних засобів: *Не просто інстадіва, а й успішна бізнес-леді – це точно про українську інфлюенсерку Тетяну Парфільєву* (THIS IS). Лексеми англійського походження привертають увагу реципієнтів завдяки своєму потужному стилістичному потенціалу й експресивності, наприклад: *Пальта-сорочки «вистрілили» минулого сезону, і ми досі любимо їх за особливий розслаблений вайб* (Коваленко, 2021). Автори сучасних українських інтернет-видань досить часто вживають англізми, прагнучи надати своїм заголовкам сенсаційності й “клікабельності”: *Кібершахраї минулоріч вкрали в українців 339 мільйонів* (Кібершахраї минулоріч); *Must-know: 10 ключових питань fashion-стилісту* (Ткаченко, 2021).

Нижчу активність аналізовані одиниці мають у науковому, медичному, художньому та інших видах дискурсів, при цьому частка англізмів може варіюватися в межах їхніх різновидів. У дискурсі природничих наук, уточнимо, незначною є продуктивність запозичень

з огляду на високий ступiнь оформленостi наявної термiнологiчної системи й вiдсутнiстю лакуарностi, тодi як автори науково-популярних текстiв часто послуговуються англiзмами задля привернення уваги реципiєнта. Загальне домiнування латинiзмiв у сформованiй термiнологiчнiй системi стримує входження англiзмiв до медичного дискурсу, проте iснують деякi його рiзновиди, у яких поширенi обстежуванi одиницi, наприклад, косметологiчний дискурс. Продуктивнiсть функцiювання запозичень у художньому дискурси залежить вiд iндивiдуального стилю конкретного автора, його мистецьких намирiв. У сучаснiй українськiй лiтературi найбiльш активно використовують стилiстичний потенцiал англiзмiв такi письменники, як Iрена Карпа, Сергiй Жадан, Люко Дашвар та iн.

Пiдтверджено також важливу роль англiзмiв у складi галузевих термiносистем. Загальна тенденцiя розвитку термiнологiчних систем до унiфiкацiї виявляється у вживаннi iнтернацiоналiзмiв передовсiм англiйського й латинського походження, при цьому серед новоутворених термiнiв в українськiй мовi переважають саме англiзми. Найбiльш продуктивно цi одиницi функцiюють у сферi комп'ютерних та iнформацiйних технологiй (*диджиталiзацiя, блокчейн, фаєрвол*), економiцi (*емiтування, стагнацiя, ф'ючерс*), маркетингу (*корпоративна iдентичнiсть, таргетинг, SWOT-аналiз*), технiки (*трекер, гардвер, сплiтер*), промисловостi (*адгезiя, футер, наносенсор*), мистецтва (*концепт-арт, гепенiнг, флешбек*), спорту (*квотербек, гоумран, нетплей*), туризму (*рум-сервiс, флоутинг, iнсенсив-туризм*) тощо.

Досить поширеним явищем є поступове звуження продуктивностi вживання деяких питомих лексем порiвняно з новозапозиченими одиницями, що пов'язано зi встановленням парадигматичних зв'язкiв на лексичному рiвнi (насамперед синонiмiї). Так, за статистикою пошукової системи Google, лексему *памi* вжито на 6550 сторiнках всесвiтньої мережi в перiод вiд 2014 до 2018 р., а слово *вечiрка* – на 42000 сторiнках за той же промiжок часу. Водночас Google-статистика за 2019–2023 рр. нараховує 29400 результатiв за запитом *памi* й 142000 результатiв за запитом *вечiрка*. Спiввiдношення функцiйної активностi одиницi *вечiрка* до *памi* за звiтнi промiжки часу (2014–2018 рр. – 6,4; 2019–2023 рр. – 4,82) засвiдчує збiльшення питомиї ваги останньої порiвняно зi зниженням уживання питомого

еквівалента у другому зазначеному періоді. За нашими спостереженнями, витіснення питомої лексики на позначення технічних реалій відбувається найбільш інтенсивно. Наприклад, англізм *плеєр* з'являється у 65200 пошукових результатах у 2014–2018 рр. і в 366000 результатів протягом 2019–2023 рр., тоді як продуктивність вживання слова *програвач* у ці ж періоди є набагато нижчою (9870 та 36400 пошукових результатів відповідно). Так, питома вага слововживань запозичення *плеєр* зросла на 53 % порівняно з продуктивністю відповідного питомого еквівалента в другому із зазначених періодів.

Дискусійним залишається питання нормативності вживання деяких англізмів. Окремими різновидами порушень лексичних норм в індивідуальному мовленні є використання запозичень у невластивому значенні через низький рівень їхньої лексичної адаптації, дослівний переклад англійських лексем за умови наявності усталеного питомого або запозиченого відповідника, семантичний плеоназм тощо. Водночас постає питання про загальномовну нормативність деяких номінацій англійського походження, які створюють певну синонімічну, омонімічну, полісемантичну й інші типи надлишковості в лексичній системі, дестабілізуючи її та спричиняючи витіснення власне українських одиниць. Провівши паралель із поняттям інвазивного виду в біології, можемо говорити про певну інвазивність англійських запозичень стосовно лексичної системи мови-реципієнта. Отже, тотальне занглійщення деяких дискурсів, уживання аналізованих «покручів» окремими мовцями й загальне засмічення лексичного фонду невинновато запозиченими одиницями постає як одна з найбільш актуальних проблем української лінгвоекотології. Вважаємо, що поміркований підхід до вживання запозичень з урахуванням реальної потреби та з дотриманням лексичних та інших норм є запорукою лексичного здоров'я української мови.

Висновки

Отже, лексична система сучасної української мови зазнає значних змін під впливом активного надходження англійськомовних запозичень, що виявляється в поповненні словникового складу мови, інтенсивних процесах неологізації, змінах семантичної структури окремих одиниць, міграції запозичень між периферією та загальноновживаною активною лексикою, нерівномірній продуктивності аналізованих

одиниць у різних дискурсах і тематичних групах, а також зниженні продуктивності деяких питомих лексем.

Специфіку впливу англійських одиниць на динаміку лексичної системи української мови визначаємо не лише за збільшенням кількості англійців та інтенсифікацією їхнього функціонування, але й лексико-семантичними змінами наявних запозичень. Ці процеси пов'язані з проходженням запозиченими лексемами різних етапів лексико-семантичної адаптації, під час яких одиниця може трансформувати свою семантику та стилістичні особливості, ставати основою для утворення неологізмів, установлювати низку парадигматичних (формувані систему синонімії, антонімії, гіперо-гіпонімії тощо) та синтагматичних зв'язків, що виявляється у вибірковій сполучуваності одиниці тощо.

Хоча загалом поповнення словникового складу англійцями й утвореними на їхній основі неологізмами можна розглядати як позитивне явище, яке збагачує мову, розширює синонімічні ряди, усуває лакунарність тощо, однак невиправдані запозичення засмічують лексичну систему, призводять до різних типів надлишковості, негативно позначаються на продуктивності питомих одиниць, а їхнє вживання на практиці часто супроводжують численні порушення мовних норм. Нагальною є необхідність у поміркованому підході до запозичення не тільки нових одиниць, а й у врегульованому, зосібна на законодавчому рівні, виправданому використанні вже наявних англійців.

Інтенсивність процесів запозичення також породжує необхідність систематизації лексичного матеріалу та створення новітніх словників англійців. Зважаючи на стихійний характер надходження новозапозичених одиниць, укладання подібних словників являє собою значний лексикографічний виклик та потребує розрізнення "слів-одноденків" і тих одиниць, які виявляють реальний потенціал щодо закріплення в лексичній системі української мови.

Перспективу подальших досліджень убачаємо у вивченні функціонування запозичень на матеріалі конкретних дискурсів і терміносистем, обстеженні продуктивності англійців і синонімічних питомих лексем, стилістичних особливостей запозичень, а також у аналізі процесів неологізації української лексики під впливом англійськомовних надходжень тощо.

ЛІТЕРАТУРА

1. **Архипенко, Л. М.** (2005). Іншомовні лексичні запозичення в українській мові: етапи і ступені адаптації (на матеріалі англіцизмів у пресі кінця XX – початку XXI ст.). (Дис. ... канд. філол. наук). Харків : Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна.
2. **Григоренко, М. В.** (2014). Особливості процесу запозичення в сучасній українській мові. *Вісник Львівського університету. Серія філологічна*, 61, 255–261.
3. **Дьолог, О. С.** (2007). Новітні англіцизми – збагачення чи засмічення української мови? *Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Мовознавство*, 1, 90–95.
4. **Кислюк, Л. П.** (2006). Нові англійські запозичення і термінологія. *Українська термінологія*, 229–236.
5. **Коробова, І. О.** (2017). Семантичне та словотвірне освоєння новітніх запозичень в українській мові. (Дис. ... канд. філол. наук). Запоріжжя: Запоріж. нац. ун-т. Узято з http://phd.znu.edu.ua/page/dis/02_2018/Korobova_dis-.pdf.
6. **Попова, Н. О.** (2005). Структурно-семантичні особливості новітніх лексичних запозичень з англійської в українську мову (90-і рр. XX ст. – початок XXI ст.). (Автореф. дис. ... канд. філол. наук). Запоріжжя: Запоріж. держ. ун-т.
7. **Стишов, О. А.** (2012). Основні тенденції розвитку лексичного складу української мови початку XXI століття. *Вісник Запорізького національного університету. Філологічні науки*, 1, 406–415.
8. **Стишов, О. С.** (2005). *Українська лексика кінця XX століття (на матеріалі мови засобів масової інформації)*. (2-ге вид., переробл.). Київ: Пугач.
9. **Шинкар, Т. С.,** Левченко, Т. М., & Чубань, Т. В. (2022). Функціонування англіцизмів у мові сучасних українських масмедіа: лінгвоекологічний аспект. *Закарпатські філологічні студії*, 25(1), 66–71. Узято з http://zfs-journal.uzhnu.uz.ua/archive/25/part_1/25-1_2022.pdf.

ДЖЕРЕЛА

10. **Бибик, С. П.,** & Сюта, Г. М. (2006). *Словник інішомовних слів: тлумачення, словотворення та слововживання*. (С. Я. Єрмоленко, ред.). Харків: Фоліо.
11. **Бакун, О.** (2015). Страшенно злий котик – нова пухнаста зірка соцмереж. *Галицький кореспондент* : Івано-Франківський обласний суспільно-аналітичний тижневик: вебсайт. Узято з <https://gk-press.if.ua/x20203/>.
12. **За якими критеріями ви обирали б країну для життя?** Dou: вебсайт. Узято з <https://dou.ua/forums/topic/41399/>.
13. **Кібершахраї минулоріч вкрали в українців 339 мільйонів.** *Espreso.tv : телеканал*: вебсайт. Узято з https://espreso.tv/news/2017/01/26/kibershakhrayi_mynulorich_vkraly_v_ukrayinciv_339_milyoniv.
14. **Коваленко, А.** (2021). *Шакет, кімоно, шубка тедді: обираємо трендові пальта на осінь*. *ELLE* : вебсайт. Узято з <https://elle.ua/moda/fashion-blog/shaket-kmono-shubka-tedd-obiramo-trendov-palta-na-osn/>.
15. **Літо можна продовжити, якщо правильно читати та пікнікувати.** *Instagram*: вебсайт. Узято з https://www.instagram.com/p/CSlh_zysy9b/.
16. **Ноутбук чи планшет: що краще?** *Trium*: вебсайт. Узято з <https://trium.com.ua/45-noutbuk-chy-planshet-shcho-krashche>.
17. **Морозов, С. М.,** & Шкарапута, Л. М. (2000). *Словник інішомовних слів*. Київ: Наукова думка.
18. **Ткаченко, А.** (2021). *Must-know: 10 ключових питань fashion-стилісту*. *ELLE* : вебсайт. Узято з <https://elle.ua/moda/fashion-blog/must-know-10-klyuchovih-pitan-fashion-stilstu/>.
19. **Як відобувають біткоїн-криптовалюту.** *Black Horse: агентство цифрових комунікацій*: вебсайт. Узято з <https://blackhorse.com.ua/bitcoin-criptuvalyta>.
20. **THIS IS CHER'17: все про мережу магазинів української інфлюенсерки Тетяни Парфільової.** *SPACE Mag*: вебжурнал. Узято з <https://spacemag.com.ua/other/this-is-cher17-vse-pro-merezh-magazyniv-ukrayinskoyi-inflyuenserky-tetyany-parfilyevoyi-2/>.

REFERENCES

1. **Arkhyenko, L. M.** (2005). Inshomovni leksychni zapozychennia v ukrainskii movi: etapy i stupeni adaptatsii (na materiali anhlitsyzmiv u presi kintsia XX – pochatku XXI st.) [Foreign lexical borrowings in the Ukrainian language: stages and degrees of adaptation (on the base of anglicisms in the press of the late 20th – early 21st cc.)]. *Candidate's thesis*. Kharkiv : Kharkiv. nats. un-t im. V. N. Karazina [in Ukrainian].
2. **Hryhorenko, M. V.** (2014). Osoblyvosti protsesu zapozychennia v suchasni ukrainskii movi [Peculiarities of the process of borrowing in the modern Ukrainian language]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Serii filolohichna – Visnyk of the Lviv university. Series Philology*, 61, 255–261 [in Ukrainian].
3. **Doloh, O. S.** (2007). Novitni anhlitsyzmy – zbahachennia chy zasmichennia ukrainskoi movy? [Recent anglicisms – enrichment or defilement of the Ukrainian language?]. *Visnyk Dnipropetrovskoho universytetu. Serii: Movoznavstvo – Herald of Oles Honchar Dnipro National University. Series: Linguistics*, 1, 90–95 [in Ukrainian].
4. **Kysliuk, L. P.** (2006). Novi anhliski zapozychennia i terminolohiia [New English borrowings and terminology]. *Ukrainska terminolohiia – Ukrainian terminology*, 229–236 [in Ukrainian].
5. **Korobova, I. O.** (2017). Semantychne ta slovotvirne osvoiennia novitnikh zapozychen v ukrainskii movi [Semantic and word-forming adaptation of the latest loanwords in the Ukrainian language]. *Candidate's thesis*. Zaporizhzhia : Zaporiz. nats. un-t. Retrieved from http://phd.znu.edu.ua/page/dis/02_2018/Korobova_dis-.pdf [in Ukrainian].
6. **Popova, N. O.** (2005). Strukturno-semantychni osoblyvosti novitnikh leksychnykh zapozychen z anhliskoi v ukrainsku movu (90-i rr. XX st. – pochatok XXI st.) [Structural and semantic features of the latest lexical borrowings from English into the Ukrainian language (90s of the 20th c. – the beginning of the 21st c.)]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Zaporizhzhia : Zaporiz. nats. un-t [in Ukrainian].
7. **Styshov, O. A.** (2012). Osnovni tendentsii rozvytku leksychnoho skladu ukrainskoi movy pochatku XXI stolittia [The main trends in the development of the lexical stock of the Ukrainian language at the beginning of the XXI c.]. *Visnyk Zaporizkoho natsionalnoho universytetu. Filolohichni nauky – Bulletin of Zaporizhia National University. Philological sciences*, 1, 406–415 [in Ukrainian].
8. **Styshov, O. S.** (2005). *Ukrainska leksyka kintsia XX stolittia (na materialy movy zasobiv masovoi informatsii)* [Ukrainian vocabulary of the end of the 20th c. (based on the mass media language)]. (2-he vyd., pererobl.). Kyiv: Puhach [in Ukrainian].
9. **Shynkar, T. S.,** Levchenko, T. M., & Chuban, T. V. (2022). Funktsionuvannia anhlitsyzmiv u movi suchasnykh ukrainskykh masmedia: lnhvoekolohichniy aspekt [The functioning of anglicisms in the language of modern Ukrainian mass media: a linguistic-ecological aspect]. *Zakarpatski filolohichni studii – Transcarpathian Philological Studies*, 25(1), 66–71. Retrieved from http://zfs-journal.uzhnu.uz.ua/archive/25/part_1/25-1_2022.pdf [in Ukrainian].

SOURCES

10. **Bakun, O.** (2015). Strashenno zlyi kotyk – nova pukhnasta zirka sotsmerezha [A terribly angry cat is the new furry social media star]. *Halytskyi korespondent : Ivano-Frankivskyi oblasnyi suspilno-analitychnyi tyzhnevnyk: vebsait – Galician correspondent: Ivano-Frankivsk regional social-analytical weekly*. Retrieved from <https://gk-press.if.ua/x20203/> [in Ukrainian].
11. **Bybyk, S. P.,** & Siuta, H. M. (2006). *Slovnnyk inshomovnykh sliv: tlumachennia, slovotvorennia ta slovovzhyvannia* [Dictionary of foreign words: interpretation, word formation and word usage]. (S. Ya. Yermolenko, red.). Kharkiv: Folio [in Ukrainian].
12. **Za yakymy kryteriiamy vy obyraly b krainu dlia zhyttia?** [What criteria would you use to choose a country for living?]. *Dou: vebsait – Dou: website*. Retrieved from <https://dou.ua/forums/topic/41399/>

[in Ukrainian]. 13. **Kibershakhrai** mynulorich vkraly v ukrainsiv 339 milioniv [Cyber fraudsters stole 339 million from Ukrainians last year]. *Espreso.tv: telekanal: vebсайт – Espreso.tv: TV channel: website*. Retrieved from https://espreso.tv/news/2017/01/26/kibershakhrai_mynulorich_vkraly_v_ukrayinciv_339_milyoniv [in Ukrainian]. 14. **Kovalenko, A.** (2021). *Shaket, kimono, shubka teddi: obyraiemo trendovi palta na osin* [A jacket, a kimono, a teddy coat: choosing trendy coats for autumn]. *ELLE: vebсайт – ELLE: website*. Retrieved from <https://elle.ua/moda/fashion-blog/shaket-kmono-shubka-tedd-obiramo-trendov-palta-na-osn/> [in Ukrainian]. 15. **Lito** mozna prodovzhyty, yakshcho pravylno chylty ta pikniku-vaty [One can extend summer by chilling and having a picnic in the right way]. *Instagram: vebсайт – Instagram: website*. Retrieved from https://www.instagram.com/p/CSlh_zysy9b/ [in Ukrainian]. 16. **Morozov, S. M., & Shkaraputa, L. M.** (2000). *Slovyk inshomovnykh sliv* [Dictionary of foreign words]. Kyiv: Naukova dumka [in Ukrainian]. 17. **Noutbuk** chy planshet: shcho krashche? [Laptop or tablet: which is better?]. *Trium: vebсайт – Trium: website*. Retrieved from <https://trium.com.ua/45-noutbuk-chy-planshet-shcho-krashche> [in Ukrainian]. 18. **Tkachenko, A.** (2021). Must-know: 10 kliuchovykh pytan fashion-stylistu [Must-know: 10 key questions to ask a fashion stylist]. *ELLE: vebсайт – ELLE: website*. Retrieved from <https://elle.ua/moda/fashion-blog/must-know-10-klyuchovih-pitan-fashion-stilstu/> [in Ukrainian]. 19. **Yak vydobuvaiut bitkoin-kryptovaliutu** [How Bitcoin Cryptocurrency is Mined]. *Black Horse: ahentstvo tsyfrovyykh komunikatsii: vebсайт – Black Horse: digital communications agency: website*. Retrieved from <https://blackhorse.com.ua/bitcoin-criptuvalyta> [in Ukrainian]. 20. **THIS IS CHER'17: vse pro merezhu mahazyniv ukrainskoi influenserky Tetiany Parfilievoi** [THIS IS CHER'17: all about the store chain of the Ukrainian influencer Tetiana Parfilieva]. *SPACE Mag.: zhurnal: vebсайт – SPACE Mag.: journal: website*. Retrieved from <https://spacemag.com.ua/other/this-is-cher17-vse-pro-merezhu-magazyniv-ukrayinskoyi-influenserky-tetyany-parfilievoyi-2/> [in Ukrainian].

Павлова Ірина Григорівна – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, вул. Остроградського, 2, м. Полтава, 36000, Україна

Tel.: +38(066)6305074

E-mail: livelyfamily13@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0003-1078-3611>

Pavlova Iryna Hryhorivna – Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Associate Professor and Head of the Department of Ukrainian Language, Poltava V. G. Korolenko National Pedagogical University; 2 Ostrohradskyi str., Poltava, 36000, Ukraine

Стаття надійшла до редакції 21 вересня 2023 року

CITATION

ДСТУ 8302:2015: Павлова І. Г. Уплив англiзмiв на розвиток лексичної системи сучасної української мови. *Лiнгвiстичнi дослiдження: зб. наук. пр. Харк. нац. пед. ун-ту iменi Г. С. Сковороди* / гол. ред. Н. В. Пiддубна. Харкiв, 2023. Вип. 59. С. 52–64. DOI: <https://doi.org/10.34142/23127546.2023.59.04>

АРА: Павлова, І. Г. (2023). Уплив англiзмiв на розвиток лексичної системи сучасної української мови. *Лiнгвiстичнi дослiдження*, 59, 52–64. DOI: <https://doi.org/10.34142/23127546.2023.59.04>